

MÅNEDSBLADET

Glemmer du

Stednavne i Tårnby Kommune II

Nr. 10 November 1998

Tårnby Kommunes

Lokalhistoriske Samling

Glemmer du

Tårnby Kommunes Lokalhistoriske Samling

ISSN 1397-5412

Veje opkaldt efter personer

Der er i dag kun ganske få vejnavne tilbage i kommunen, der er opkaldt efter personer, der enten har levet og virket i kommunen eller har været kendt i Danmark. C.M. Larsens Alle er i dag en af de få veje, der har rod i en lokalkendt person, Christian Kolds Alle i en dansk personlighed.

Veje opkaldt efter lokale personer

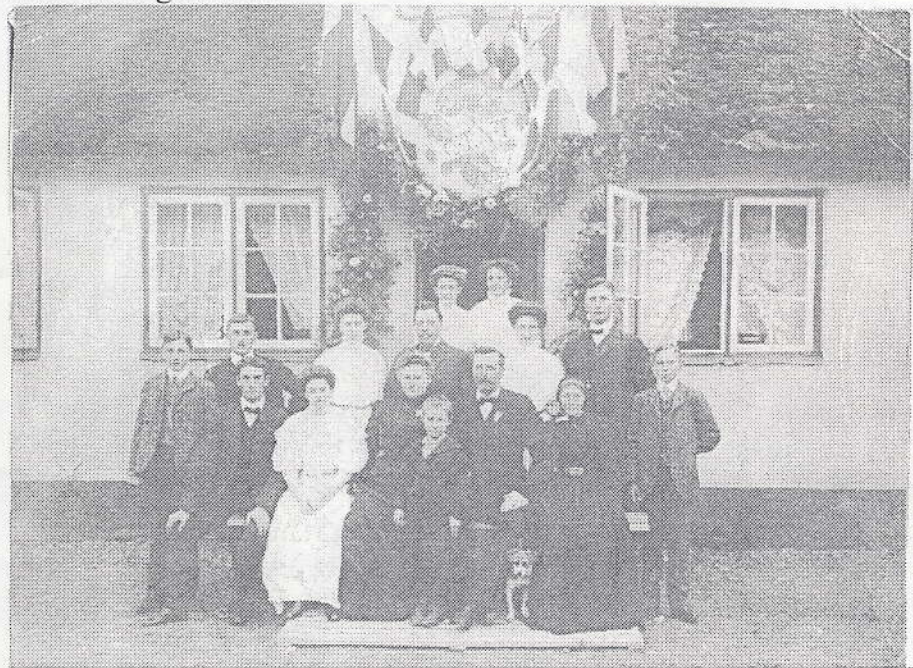
C.M. Larsens Alle

Brygger Carl Monrad Larsen var en kendt og munter skikkelse i Kastrup i slutningen af 1800-tallet og i begyndelsen af vort århundrede. Han overtog i 1872 sin fars virksomhed, Kastrup Bryggeri, på Kastrup Værk. I 1885 fik bryggeriet vokseværk og C.M. Larsen fik flyttet bryggeriet til Saltværksvej i en ny bygning. Nogle år senere indgik bryggeriet i de "Forenede Bryggerier" og C.M. Larsen fortsatte som bestyrer i en kort periode. I 1894 købte han Kastrup Værk og overlod bestyrerposten til sin søn Martin. Kastrup Værk kendes i dag bedst som Bryggergården og dette navn menes at stamme netop fra Brygger Larsen. C.M. Larsen var endvidere kendt for at være en af initiativtagerne til Amagerbanen, han sad i Amagerbankens Bankråd og var formand for sognerådet fra 1880-1883. Ved sin død i 1910 var han desuden også formand for kommunens bygningskommision. Vejen blev anlagt omkring 1900.

Crilles Tønnesens Alle.

Crilles Tønnesen Alle blev anlagt i begyndelsen af 1930erne. Crilles Tønnesen var gårdmand i Kastrup og ejede "Bredegård", der lå ved Kastrup(gårds)vej og Ved Diget. Han var født i 1854 og var gift med Neel. De fik i alt 9 børn. Familien Tønnesen var

kendt for at være Amagers mest gæstfrie familie. Det var ikke ualmindeligt, at der var 60-70 gæster ved nytårgilderne på gården. Forfatteren Karla Frederiksen har beskrevet julen på Bredegård i en festlig artikel i Amager Bladet i 1936. Crilles Tønnesen var også aktiv på andre fronter, han var bl.a. medlem af sognerådet. Han levede et langt og begivenhedsrigt liv og blev over 90 år gammel.

Crilles og Neel Tønnesens solvbryllup i 1909

Hans Jægers vænge

Hans Jægers Vænge ligger helt naturligt bag ved Tårnby kirke, hvor Hans Jæger var præst fra 1639-1669. De der har set den gamle Tårnbyfilm vil nikke genkendende til navnet. I filmen skildres et optrin fra svenskekrigene, hvor den svenske konge og hans følge forsøger at afbryde en gudstjeneste i Tårnby kirke.

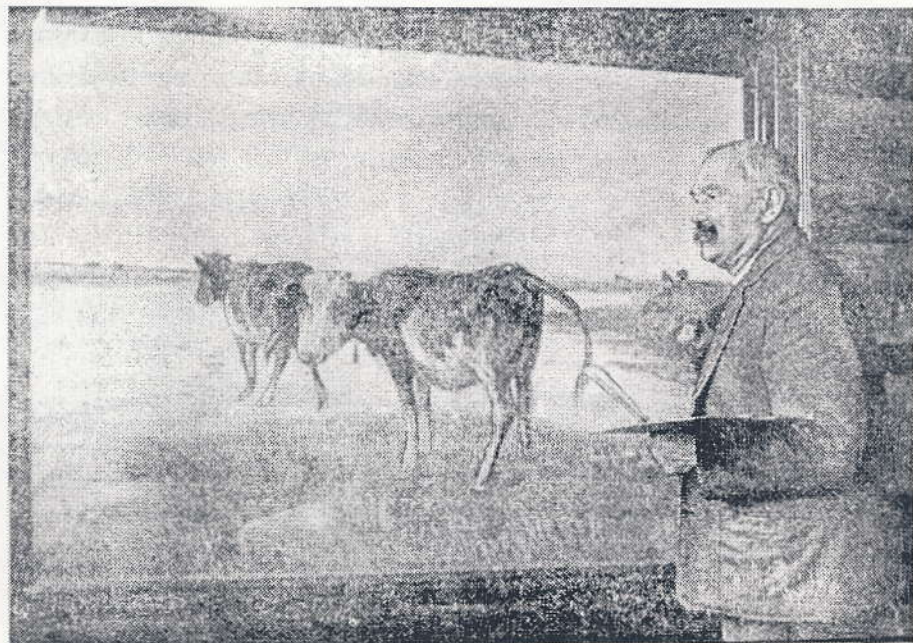
Hans Jæger fortsætter imidlertid frejdigt med at prædike. Præstens mod blev belønnet af den svenske konge idet kirken i modsætning til andre gårde og huse på øen undgik at blive brændt ned.

Thyges Vænge

Vejen og boligbebyggelsen Thyges Gård er sandsynligvis opkaldt efter fiskeren Thyge Nielsen, der var født i sognet i 1818. Han har også lagt navn til en mindre havn ved Maglebylille, som han byggede sammen med en anden fisker 1858. Thyge Nielsen levede stadigvæk i 1901 i følge folketællingen fra samme år. Det fremgår i øvrigt, at han i 1840'erne havde været en tur i Amerika.

Th. Philipsensvej

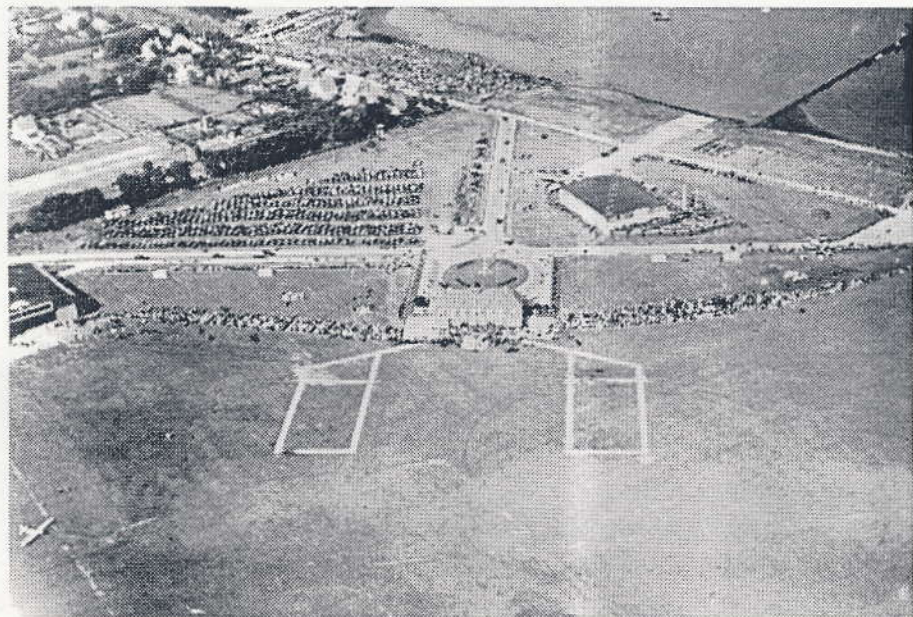
Vejen blev anlagt omkring 1930. Den er opkaldt efter kunstmaleren Theodor Philipsen, der er berømt for sine fremragende dyremalerier fra Saltholm. Philipsen levede fra 1840-1920. Det var i begyndelsen af 1880'erne, at han opdagede det specielle lys, der er på "Holmen". Han blev en kendt person i Kastrup og boede på Bryggergården i de perioder, han tog til Holmen og i øvrigt malede andre steder i vores kommune. Han spillede l'hombre med de lokale på havnecafeen, skrev postkort til sine venner i Kastrup, når han var i Paris eller Rom. Han lærte fru Tønnesen på Holmegården at lave italiensk mad og at udnytte de mange champignons, der var på øen. Flere af Th. Philipsens malerier og tegninger kan ses på Kastrupgårdsamlingen.

Th. Philipsen ved staffeliet ca. 1900

Flyhistoriske Vejnavne

Flere vejnavne i Kastrup er opkaldt efter personer kendt fra dansk flyvnings historie. Dette hænger naturligvis sammen med lufthavnens beliggenhed her. Tårnby Kommune indhentede i 1936 forslag fra Det Danske Luftfartsselskab til afdøde personer fra dansk flyvnings historie, der kunne lægge navn til veje i Kastrup. Inden kommunen endelig godkendte disse, blev eventuelle pårørende hørt i sagen.

Flyvestævne i Kastrup i 1927

Ellehammervej

Ellehammervej er opkaldt efter opfinderen Ellehammer, der i 1906 foretog den første flyvning i Europa på den lille ø Lindholm i Smålandshavet nær Bandholm. Han havde valgt dette øde sted for at undgå, at uvedkommende skulle blande sig i forsøget. Der blev anlagt en cirkelrund cementbane, hvor han ville afprøve sin egen flymotor i det fly, han selv havde konstrueret. Efter flere forsøg lykkedes det endeligt for ham den 12. september 1906 at flyve 42 meter. Flyvningen blev dog ikke anerkendt officielt.

Ellehammervej hed indtil 1955 Gertsens Alle. Vejen har ikke længere privat beboelse.

Harald Jastarus Alle

Harald Jastrau var søløjtnant og marineflyver. Han stødte i januar 1930 sammen med et andet fly under en eskadrilleflyvning ved Gedser. Begge maskiner styrtede ned og blev knust. Flyverne Harald Jastrau og Moes Larsen, var dræbt på stedet.

Harald Jastraus Alle holdt flyttedag i 1948. Den tidligere vejstrækning blev til Oberst Kochs Alle, men H. Jastraus Alle kom i stedet til at ligge fra Kastruphøj Alle til Kastruplundgade. I dag er alleen ikke længere beboet p.a. Øresundsforbindelsens trafik anlæg.

Helmer Søgårds Alle

Helmer Søgård var trafikflyver i flyvningens barndom. I 1927 skulle han flyve 5 passager med DDLs fokkermaskine fra Kastrup til Hamborg. Af ukendte årsag kom maskinen ikke tilstrækkelig i stigning og ramte et pilehegn på lufthavnens vestside og brød i brand. De 5 passagerer blev reddet, men Helmer Søgård døde af sine forbrændinger 10 dage senere.

Jeff Hammelevs Alle

Jeff Hammelev var militærflyver og den tredje i landet, der fik militærflyvecertifikat og nr. 2 i rækken af ledere af "Flyveskolens Øvelser" (oprettet i 1912). Han var den første militærflyver, der omkom i tjenesten, det skete ved Ermelunden i juni 1917 kun ½ år efter hans udnævnelse.

Johan Ekmans Alle

Johan Ekman var løjtnant og uddannet som militærflyver. Han omkom ved en flyulykke på Kløvermarken i 1918. I løbet af 8 uger det år mistede luftmarinen 4 ansatte. Man mente bl.a. det skyldtes, at man måtte afprøve motorerne i luften i stedet for på

jorden, da man manglede specialister til flymotorerne. Johan Ekman var medstifter af Det Danske Luftfartsselskab.

John Tranums Alle

John Tranum var en verdensberømt faldskærmsspringer, der optrådte ved mange flyvestævner. Han begejstrede bl.a. 15.000 tilskuere ved et stævne i Kastrup i 1934. I marts måned året efter ville han sætte verdensrekord med udspring fra 9000 meters højde. Han startede fra Kastrup med en militærflyver, men da flyveren var oppe i 8.500 meters højde, sank han livløs om i maskinen. Man mente, han havde fået et hjertetilfælde, der var opstået i forbindelse med kulden.

John Tranum i gang med wing working!

Kofoed Jensens Alle

Kaptajn M.H. Kofoed Jensen var chef den militære flyveskole både i 1917 og senere i 1920'erne. I 1926 blev dele af flyundervisningen flyttet fra Kløvermarken til Lundtofte. Kort tid

efter ville han besøge skolen i Lundtofte. Men under landingsmanøvren styrtede flyet ned for øjnene af de skrækslagne elever og Kofoed Jensen og en anden ombordværende omkom. Vejnavnet Kofoed Jensens Alle blev godkendt på betingelse af, at Th. Jensens Alle i Tårnby Villaby blev ændret til Latyrus Alle for at undgå forvekslinger.

Oberst Kochs Alle

Oberst J P Koch var militærflyver og han deltog desuden i en række ekspeditioner til Grønland. Han var leder af Hærens Flyvetjeneste, Hærens Flyveskole og derefter chef for Flyvercorpset indtil sin død i 1928. Oberst Koch var en central skikkelse i militærflyvningens historie, hvor han blev kaldt for den "frygtløse høvding". Oberst Koch tog endvidere del i Kastrup Lufthavns tilblivelse.

Den sydlige del af Oberst Kochs Alle hed indtil 1948 Harald Jastraus Alle.

Richardt Granholms Alle

Premierløjtnant K. Richardt Granholm fik certifikat som militærflyver i 1933. Han omkom året efter en mislykket landing ved Ålborg..

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

**LOKALHISTORISK SAMLING
KAMILLEVEJ 10
2770 KASTRUP
TLF. 32 46 05 45**

ÅBNINGSTID:

MANDAG 16-20

TIRSDAG 12-16

FREDAG 12-15

Lokalhistorisk Samling har desuden udstillinger på Kastrupgårdsamlingen:

Midt på Amager og Kastrup Glas

Åbent: tirsdag - søndag 14-17

onsdag tillige 19-21

Og på Plydsen, Amager Standvej 350, 1.sal:

Kastrupfiskerne og havnen, Plydsen, og

Fra Sverige til Tårnby.

Åbent: Lørdag og søndag 12-16